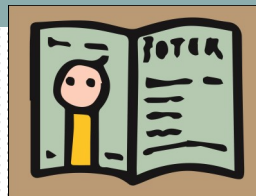

ZÁKLADNÍ ŠKOLA V PROSEČI U SKUTČE

ŠKOLNÍ ČASOPIS
PRO
VŠECHNY

ŠOTEK

BŘEZEN 2017

Uvnitř najdete :

Beseda s p. Blažkovou

Okresní kolo v recitaci

Beseda o sledge hokeji

Turnaj v sálové kopané

Okresní kolo v házené

Nenechte si ujít

Nepřehlédněte!

Březen - měsíc knihy

Jules Verne

Barevný týden

Sv. Patrik

Ať žije Josef!

Den učitelů

BESEDA S PAVLEM DOLEŽALEM

O SLEDGE HOKEJI

Ve čtvrtek 2. 3. a v pátek 3. 3. se uskutečnily pro žáky naší školy besedy s panem Pavlem Doležalem. Obě se konaly v přednáškovém sále Ergotepu a organizátorem a zároveň moderátorem celé akce byl ředitel Ergotep CSR Institut o.p.s., pan Jan Pospíchal. Téma besedy bylo velmi lákavé: Mistrovství světa skupiny „B“ ve sledge hokeji v Japonsku.

Děti zpočátku vyslechly příběhy obou aktérů vyprávějících o tom, jakým způsobem se z plného zdraví a aktivního sportovního života stali v okamžiku vozíčkáři.

Jen díky své silné vůli tuto velmi těžkou životní zkoušku oba překonali a vedou plnohodnotný život.

Pavel Doležal vypravoval hlavně o své cestě ke sledge hokeji, o hokejové výstroji, cestě do Japonska i průběhu mistrovství světa. Žáci Pavlovo vyprávění sledovali velmi pozorně.

Nezapomenutelné bylo si zblízka prohlédnout a potěškat zlatou medaili z mistrovství světa, sáhnout si na sportovní pomůcky, které umožňují postiženým hrát sledge hokej, „omakat si“ Pavlovy hokejové dresy a vzít si do ruky jeho upravenou hokejku. Pan Jan Pospíchal vyprávění Pavla Doležala doplňoval, kladl i různé navozující otázky směřované k Pavlovi i k žákům, a tak se žáci brzy osmělili a sami vymýšleli různé zajímavé dotazy. Vypravování bylo doplněno popisem a ukázkou fotografií a také záznamem zápasů z mistrovství světa. Video nám umožnilo přenést se na vítězný zápas

našeho reprezentačního týmu sledge hokejistů, vidět v akci i samotného Pavla a chvíli se radovat ze „zlatých gólů“.

Po návratu do školy žáci i učitelé hodnotili besedu jako velice zajímavou a přínosnou. Často zazněl obdiv, ale i údiv nad tím, že „to nevzdal“.

Díky ochotě pana Jana Pospíchala všichni žáci i učitelé naší školy obdrží ještě fotografii Pavla Doležala, mistra světa skupiny „B“ ve sledge hokeji, s jeho vlastnoručním podpisem.

Panu Janu Pospíchalovi, panu Pavlu Doležalovi a společnosti Ergotep CSR Institut patří za uspořádání této akce velký dík.

Mgr. Jarmila Michálková

B

E

S

E

D

A

A jaké byly ohlasy žáků 5. třídy na tuto besedu?

Ve čtvrtek 2. 3. 2017 jsme navštívili Ergotep. Byli jsme na přednášce Pavla Doležala o Sledge hokeji. Vyprávěl nám, jak byl na mistrovství světa v Japonsku. Prohlíželi jsme si jeho dresy, hokejky a dokonce i zlatou medaili. Skoro na konci jsme se dívali na fotky a na utkání Sledge hokeje. Moc se mi to líbilo.

Veronika Drahošová

Ve čtvrtek 2. 3. jsme navštívili Ergotep. V Ergotepu jsme slyšeli přednášku Pavla Doležala o sledge hokeji. Pavel Doležal ze dne na den ochrnul. Ještě předtím hrál fotbal. I když ochrnul, tak to nevzdal a vyhledal si na internetu sledge hokej. Pavel začal hrát hokej a byl v tom tak dobrý, že jel na MS v Japonsku a tam vyhrál zlatou medaili. Přednáška se mi moc líbila.

Natálka Fridrichová

Ve čtvrtek 2.3. jsme šli celý první stupeň do Ergotepu. Slyšeli jsme přednášku od Pavla Doležala. Pavel Doležal nám vyprávěl o tom, jakou měl nehodu. Jelikož to byl týmový hráč, hrál fotbal a měl tu nehodu, tak se nechtěl vzdát fotbalu. Vyhledal na internetu sporty pro vozíčkáře a našel sledge hokej. Byl tak dobrý, že jel na mistrovství světa do Japonska, kde vyhrál medaili. Přeju mu další úspěchy. Moc se mi to líbilo.

Olivie Nevolová

I za naši redakci děkujeme za tuto besedu a přejeme Pavlovi hodně dalších úspěchů.

BESEDY S P. BLAŽKOVOU

Ve středu 15. března do naší školy zavítala p. Alena Blažková. Pro žáky 6. a 9. ročníku připravila zajímavé besedy.

Žáci šestého ročníku se zúčastnili besedy na témata pro dívky „Dospívám aneb život plný změn...“ a pro chlapce „Na prahu mužnosti“.

Pro devátáky bylo téma „Holky z Venuše, kluci z Marsu“.

BESEDA OČIMA ŽÁKŮ

Ve středu 15. 3. obě deváté třídy navštívila paní Alena Blažková s besedou na téma Muži jsou z Marsu, ženy z Venuše, která nám měla připomenout, jak se muži mají chovat k ženám a naopak. Beseda se nám líbila.

OKRESNÍ KOLO SOUTĚŽE V RECITACI

Ve čtvrtek 16. března se děvčata Nina Sodomková (6.A), Ema Sodomková,

Veronika Lettlová a Katka

Stodolová (9.A) vydala do

Chrudimi reprezentovat

naši školu v okresním kole

recitační soutěže. Tato

akce se konala na malé

scéně Divadla K. Pipicha.

Měly jsme možnost zde

vidět vystoupení cca 50

soutěžících v 3. a 4.

kategorii, takže celý den

zde strávený by se dal

nazvat jako jedna „pěkná

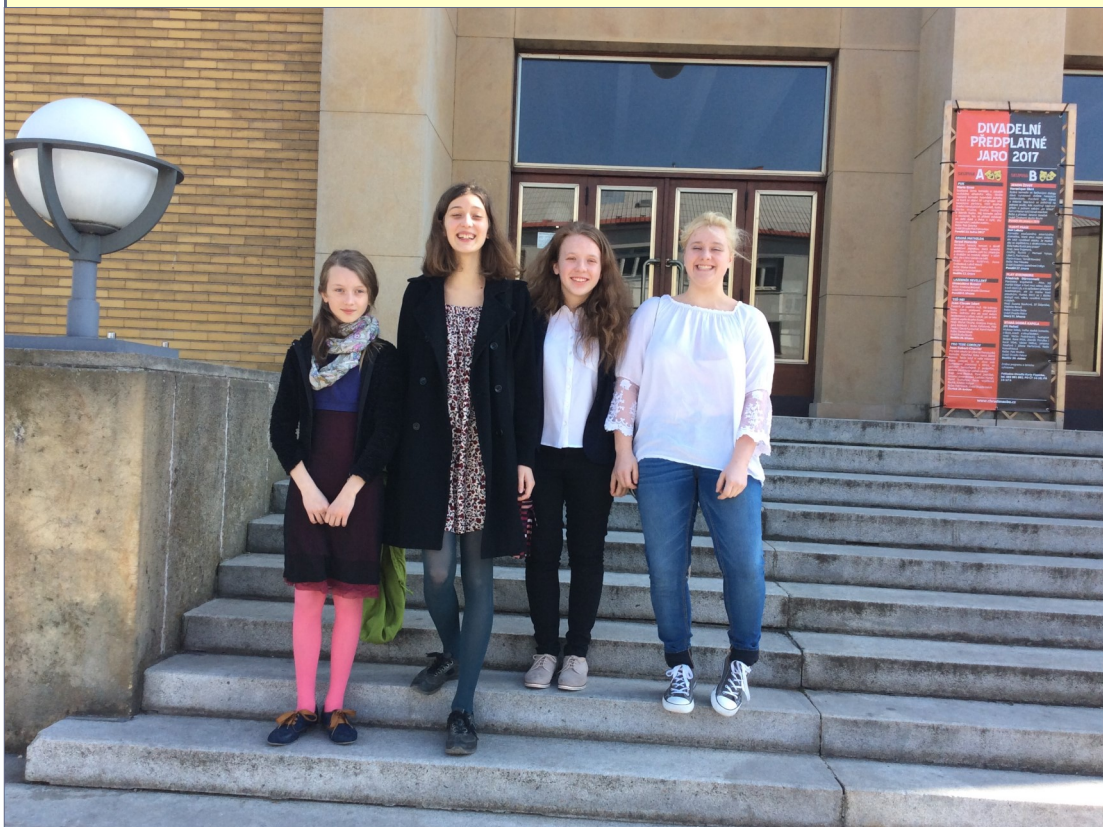
dlouhá báseň“...

I našim děvčatům se vystoupení moc povedla a svým přednesem zaujala natolik, že jsme byly požádány i o kopii přednášeného textu.

Do krajského kola nakonec postoupilo 5 soutěžících – z toho 4 chlapci – nutno dodat, že jsme jim postup přály, protože i nám se jejich vystoupení líbila. Strávily jsme v Chrudimi pěkný den a určitě se přednesu budeme věnovat i nadále.

Mgr. Jana Pavlovičová

R

E

C

I

T

A

C

E

DEN SV. PATRIKA - 17. BŘEZEN

Sv. Patrik je patronem, jehož svátek se každoročně slaví především v Irsku, ale i v mnoha dalších zemích. Byl to starověký křesťanský duchovní, mnich, misionář a biskup, původem z římské Británie, který působil ve druhé polovině 5. století v Irsku. Naše povědomí o něm je velmi mlhavé, drtivou většinu informací poskytují jednak nedatované listy, jichž je sv. Patrik autorem, jednak starověké legendy a jejich soupisy, jejichž nejstarší záznamy pocházejí ze 7. století.

Řada moderních historiků je navíc přesvědčena, že část činů, které legendy sv. Patrikovi připisují, ve skutečnosti vykonal misionář Palladius, s nímž postava sv. Patrika v legendách postupně splynula.

Šimon Lustyk

Podle legendy vyhnal Patrik z Irska hady, a proto prý se dodnes na ostrově žádný z těchto plazů nevyskytuje. Podle některých interpretací může jít o nepochopenou alegorii (symbol hada byl používán druidy, jejichž náboženství bylo nahrazeno křesťanstvím), které šířil při misiích sv. Patrik. Podle dalších pověstí Patrik vysvětloval na příkladu jetelového trojlístku (*shamrocku*) princip Nejsvětější Trojice, proto se trojlístek stal jeho symbolem. Na vrcholu hory Croagh Patrick prý Svatý Patrik vydržel 40 dní bez jídla.

A JAK SE SLAVÍ TENTO SVÁTEK? Lidé si barví obličej (na zeleno), utrácejí hromady dolarů za trojlístky a oblékají se za zelené skřítky – leprikonky. Leprikon je také jedním ze symbolů irského svátku a vlastně Irů celkově. Leprikoni jsou skřítkci, kteří by měli nosit štěstí, a za jejich pomoci lze podle legendy nalézt poklad, pokud skřítkka chytíte a vyzpovídáte nebo leprikon hlídá svůj hrnec plný peněz na konci duhy. První oslava proběhla roku 1737 v Bostonu. Od roku 1962 se na novém kontinentě také dodržuje tradice barvení řeky Chicago na zeleno. Omylem ji pracovníci kontroly životního prostředí obarvili, když se snažili zjistit, odkud je vypouštěn nelegální odpad do řeky. Použili zelené rostlinné barvivo, a tak je napadlo, že by bylo dobré podobně obarvit řeku na počest svátku svatého Patrika. Nápad se ujal a od té doby se část řeky Chicago na počest svátku svatého Patrika barví na zeleno.

AŤ ŽIJE JOSEF!

A když jsme zmínili svátek Patrika, samozřejmě nemůžeme zapomenout ani na našeho

českého Josefa! Jednak je u nás ve škole v převaze - Patrikové jsou tu pouze dva, Josefů je pět, jednak je to tradiční a stále oblíbené české jméno (takže určitě se o něm nezmiňujeme jen proto, že jsme si chtěli šplhnout u p. ředitele, který je shodou okolností také Josef...)

J m é n o : J o s e f
N o s í v Č R 1 4 9 9 2 2 l i d í
J e d n á s o 4. n e j č a s t ě j š í j m é n o
d l e j m e n n é s t a t i s t i k y

Prastaré jméno Josef bylo oblíbené před tisíci lety stejně jako dnes. Nabízí nespočet domácích variant, starobylý původ a zajímavý výklad.

Mužské křestní jméno Josef se u nás vyskytuje také ve variantě Jozef, která je typická pro slovenštinu. Ženskou variantou jména je Josefa, Josefína nebo Josefka. Domácími podobami jména jsou především Pepa, Pepík, Pepíček, také Pepan, Pepin, Pepino, Pepča, dále Jožka, Jožan, Jožánek, Jožínek, Joska, Jozífek aj. Jméno se v různých mutacích užívá po celém světě. Anglickou a francouzskou variací jména je Joseph, zkráceně anglicky pak také Joe. Němčina jméno zná jako Jozef, častěji jako Joseph. Italská verze jména je Guiseppe, španělská či portugalská José. Polsky jméno zní Józef, rusky Iosif, maďarsky József.

Nejstarším nositelem jména byl zřejmě izraelský patriarcha Josef (Josef Egyptský). Jméno nosil i svatý Josef, dle bible manžel Panny Marie, která byla matkou Ježíše Krista, Syna Božího. V historii najdeme nespočet dalších nositelů jména, mezi jinými například rakouského císaře Františka Josefa I., španělského krále Josefa I. Bonaparte, českého a římského krále Josefa I. Habsburského nebo Josefa II.

Mezi významnými českými osobnostmi najdeme malíře Josefa Ladu, Josefa Mánese nebo Josefa Čapka, hudební skladatele Josefa Suka a Josefa Myslivečka, sochaře Josefa Malínského, architekta Josefa Zítka (mj. projektoval Národní divadlo či pražské Rudolfinum), básníka Josefa Kainara nebo spisovatele Josefa Škvoreckého. Jméno nosí i herci Josef Abrahám, Josef Kemr, Josef Somr, také slavný český žokej Josef Váňa.

Jméno se z hebrejštiny překládá jako „Bůh ti dá (dítě)“, „Bůh ti dá následovatele“, „Bůh ti přidá“.

Karolína Vávrová, Slávka Jenišťová

J

O

S

E

F

BASKETBAL ŽÁKŮ 6 . -7 . TŘÍD

Ve čtvrtek 16. 3. 2017 se v Chrudimi uskutečnilo okresní kolo v basketbale žáků 6. -7. tříd. Tohoto okresního finále se zúčastnila tři družstva.

Našimi soupeři byla družstva chlapců ze ZŠ Dr. Malíka Chrudim a Gymnázia Chrudim. Oba soupeři byli nad naše síly. I přes velmi solidní výkony jsme podlehli oběma zkušenějším a fyzicky lépe vybaveným celkům a skončili na třetím místě. Družstvo je

přislíbem pro příští roky. Díky patří všem hráčům, kteří nás v turnaji reprezentovali: Andrej Češka, Václav Beránek, Jan Uličný, Jan Pospíšil, Patrik Chlebný, Jan Májik, Mirek Dvořák, Filip Romportl, David Sodomka, Šimon Lustyk, Jindřich Sodomka, Jiří Janecký.

TURNAJ V SÁLOVÉ KOPANÉ

Jako přípravu na okresní kolo v sálové kopané proběhl turnaj trojic v naší tělocvičně. Do turnaje zasáhlo 5 chlapeckých a tři dívčí družstva.

Ve skupině chlapeckých družstev proběhly velmi vyrovnané a dramatické boje a

vítěz byl znám až po úplně posledním zápasu turnaje. Žádné družstvo neprošlo turnajem bez ztráty bodů. Mezi chlapci zvítězilo družstvo ve složení Filip Romportl, David Sodomka, Jindřich Sodomka před družstvem Václav Beránek, Andrej Češka, Jakub Hledík.

Ve skupině dívek byly boje stejně urputné. Zvítězilo družstvo ve složení Natálie Nešetřilová, Karolína Vávrová a Miloslava Jenišťová.

Mgr. Jan Stodola

S

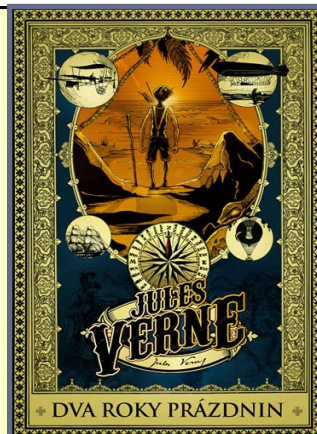
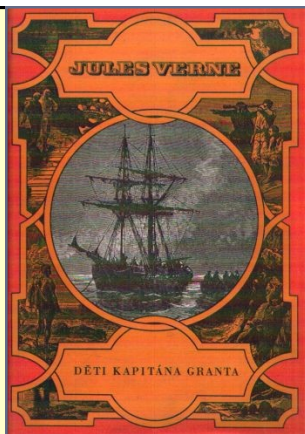
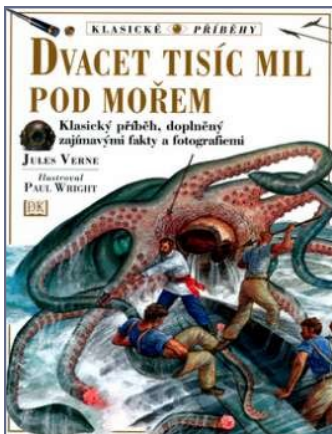
P

O

R

T

BŘEZEN - MĚSÍC KNIHY

My jsme tento svátek oslavili s šestáky návštěvou městské knihovny. Paní Rejentová nám připravila velice zajímavou besedu o známém francouzském spisovateli. A co nás především zaujalo?

Jules Verne se narodil 8. února 1828 v bretaňském Nantes a ještě dnes je jedním z nejslavnějších Francouzů. Celým jménem se jmenoval Jules Gabriel Verne (1828 – 1905). Když slyšíme jeho jméno, hned se nám vybaví kapitán Nemo a jeho fantastický svět. Ve své době předpověděl snad všechno, co o sto let později lidé vymysleli. Jako malý opakovaně utíkal z domu, v 11 letech se dokonce nechal najmout na loď jako plavčík, byl ale vzápětí odhalen a vrácen rodičům. Moře bylo pro Verneho celkově velkou inspirací.

Ve své knihovně měl velký globus, který se postupně zbarvoval červenými čarami, znamenající cesty jeho hrdinů.

Během svého života napsal 63 románů, dva sborníky povídek, 40 divadelních her a deset knih s vědecko-populární tematikou.

Dnes je Jules Verne nejprekládanějším autorem krásné literatury na světě. Podle statistiky UNESCO byl v roce 1972 přeložen 128krát.

Ve svých románech dokázal předpovědět vynálezy, které se skutečně realizovaly a započaly tak neuvěřitelně podivný (a snad i pochybný) nástup technické éry lidstva.

D

E

N

U

Č

I

T

E

L

Ů

28. BŘEZEN - DEN UČITELŮ

Den učitelů je den vyhlášený k poctě učitelů. V České republice je určen na 28. března, kdy je výročí narození Jana Amose Komenského. V tento den se každoročně vyhláší výsledky ankety Zlatý Amos. V roce 2011 ministerstvo školství oznámilo, že chce, aby se Den učitelů zařadil na seznam významných dnů v kalendáři České republiky. 28. března školy často také pořádají různé akce věnované Komenského životu a tvorbě. .

Jan Amos Komenský se narodil v roce 1592 v Nivnici u Uherského Brodu. Je uznáván jako významný český spisovatel, humanista, filozof, teolog a zakladatel moderní pedagogiky. Byl posledním biskupem Jednoty bratrské a politický mluvčí české protikatolické emigrace. Studoval na německých protestantských univerzitách

(Herborn, Heidelberg), později učil v Přerově a byl duchovním správcem ve Fulneku. Po bitvě na Bílé hoře (1620) se musel skrývat, r.1628 opustil vlast a usadil se v polském středisku Jednoty bratrské v Lešně. Podnikl několik cest do Anglie, Švédska a Uher, kde uplatňoval své pokrokové pedagogické názory (proto je nazýván učitelem národů). V Lešně setrval do požáru v r.1656, při kterém mu shořely materiály k velkému slovníku českého jazyka. Poslední léta trávil v Amsterdamu, pohřben je v Naardenu. 28. března školy často také pořádají různé

akce věnované Komenského životu a tvorbě. Ministerstvo školství tento den uděluje Plakety Jana Ámose Komenského pro nejlepší učitele.

Světový den učitelů se z popudu OSN od roku 1994 slaví 5. října. Po celém světě momentálně chybí přes milion učitelů v 93 zemích, a pokud bychom chtěli v příštím roce dopřát primární stupeň vzdělání všem dětem, museli bychom nalézt ještě další tři miliony učitelů. *(Naše redakce upozorňuje, že i pokud byste chtěli obětovat naše učitele ve prospěch cizích žáků, stejně by to nestačilo...)* Podle Světové banky nechodí do školy zhruba 120 miliónů dětí. A dalších 250 miliónů zůstává negramotných, navzdory tomu, že mají přístup ke vzdělání. Taková byla statistika. Přesto ale dochází k určitému zlepšení. Podle OSN se počet dětí, které nenavštěvují základní školu, snížil téměř o polovinu. V roce 2000 organizace stanovila cíl celosvětově posílit základní vzdělání. Za patnáct let tak počet dětí bez základního vzdělání klesl ze 100 miliónů na 57 miliónů. Také počet škol celosvětově roste, ať už soukromých nebo státních či řízených neziskovými organizacemi. I nadále však chybí v některých z těchto institucí kvalifikovaní učitelé, pomůcky, učebnice, židle, elektřina a některé nemají ani školní budovu. 5. října je Světový den učitelů a dobrá zpráva je, že děti jsou ochotné se učit kdekoli, ať už jsou to chodby, paluby lodí nebo kus země za městem.

5. října je Světový den učitelů a dobrá zpráva je, že děti jsou ochotné se učit kdekoli, ať už jsou to chodby, paluby lodí nebo kus země za městem.

BAREVNÝ TÝDEN aneb PŘÍPRAVA NA VELIKONOCE

Velikonoce nás sice čekají až v dubnu, ale pár informací jsme pro Vás připravili už v předstihu:

Když skončí období masopustu a karnevalů, následuje po Popeleční středě šest postních nedělí - poslední z nich je neděle Květná. Touto nedělí začínají prakticky oslavy Svatého týdne, i když ten - přísně vzato - začíná až v pondělí po Květné neděli. Je to týden, kdy křesťané vzpomínají na Kristovo utrpení i jeho smrt, a je nazýván velikonočním, svatým, pašijovým nebo také tichým. Obřady určené na každý den tohoto týdne se začaly vyvíjet někdy ve 4. století v souvislosti s poutěmi do Jeruzaléma, ale zůstalo tu také mnohé z dob pohanského vítání jara. A tak oslavy Velikonoc jsou překvapivě barvitě a rozmanité. Velikonoce jsou nejvýznamnějšími křesťanskými svátky. Mají připomínat zmrtvýchvstání Ježíše Krista, které mělo nastat tři dny po jeho ukřižování. Velikonoce jsou svátkem pohyblivým, který připadá každý rok na jiné datum – na neděli následující po prvním jarním úplňku. Pokud první jarní úplňk připadne na neděli, slaví se Velikonoce až další neděli. Pondělí velikonoční podle těchto pravidel tak může připadnout na den v rozmezí od 23. března do 26. dubna.

A teď něco o barevném týdnu:

Poslední týden dlouhého postního období připomíná utrpení Ježíše Krista a každý den má své pojmenování:

Modré pondělí – v kostelech se vyvěšovaly modré látky.

Šedivé úterý – hospodyňky vymetaly pavučiny a uklízely.

Škaredá (černá) středa – vymetaly se komíny a kdo se mračil, tak mu to zůstalo každou středu v roce, v tento den zradil Jidáš Ježíše.

Zelený čtvrtek – v tento den by se měla jíst zelená jídla (špenát, kopřivy, řeřicha apod.), aby byl člověk zdravý, zvony „odlétají do Říma“ a vesnicemi obcházejí až do soboty „klapači“, chlapani s řehtačkami a klapači.

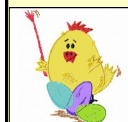
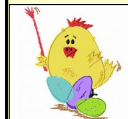
Velký pátek – je dnem smutku, protože Ježíš byl vyslýchán, odsouzen a ukřižován. V některých městech se hrají pašijové hry. Podle starobylých pověr se v těchto dnech otvírala země s poklady, nesmělo se orat a kopat na poli, nepralo se prádlo.

Bílá sobota – den, kdy byl Ježíš ukládán do hrobu. Doma se bílilo, vařily a pekly se obřadní pokrmy, pekly se mazance a beránci, muži a chlapani pletli pomlázky, zdobila se vajíčka.

Velikonoční neděle (Boží hod velikonoční) je největším svátkem celého liturgického roku. Jedly se pokrmy posvěcené v kostele a každý, kdo do domácnosti přišel, musel být takovým jídlem obdarován.

Velikonoční (Červené) pondělí je dnes nejoblíbenějším dnem hlavně mužů. V tento den se mělo darovat červené vejce a dívka měla být vyšlehána, aby byla celý rok zdravá.

Filip Skalník

NENECHTE SI UJÍT:

Š

O

T

E

K

PROSEČSKÁ HVĚZDA 2017

● Pátek 21. dubna 2017 v 17 hodin
Orlovna Proseč

Základní škola Proseč a SRPDS při ZŠ Proseč Vás srdečně zvou
na veřejnou soutěžní přehlídku 18. ročníku dětské pěvecké soutěže

ZŠ a MŠ Proseč

Odkazy:

mimibazar.cz

novinky.cz

www.google.com

www.i-creative.cz

<http://www.icej.cz/>

www.veskole.cz

ŠKOLNÍ
ČASOPIS ROKU 2015

KVALITNÍ ŠKOLNÍ ČASOPIS
ABECEDA, O. S., 2012